

Annika Landfors
tillståndschef

Remiss i ärende ”Motion från Anders Almgren (S) och Lina Olsson (S) Pröva utökade öppettider på restauranger, barer och nationer”

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att översända denna skrivelse till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige ska uppdra åt socialnämnden att införa en försöksverksamhet med möjlighet till utökat öppethållande på barer, restauranger och nationer i enlighet med vad som beskrivs i motionen samt att försöksverksamheten ska utvärderas efter två år.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-08-29 med förslag till yttrande över motionen (denna skrivelse)
- Motion 2022-04-27 ”Pröva utökade öppettider på restauranger, barer och nationer”

Ärendet

I motionen från Socialdemokraterna framförs vikten av att Lund ska vara Sveriges i särklass bästa studentstad men även utvecklas som stad för unga vuxna som inte studerar. Socialdemokraterna önskar att Lunds kommun ska bidra till detta genom att skapa bra förutsättningar för krögare och studentnationer att bedriva nöjesverksamhet. Som ett led i detta arbete föreslås i motionen att kommunfullmäktige ska besluta att uppdra åt socialnämnden att införa en försöksverksamhet med möjlighet till utökat öppethållande på barer, restauranger och nationer. Försöksverksamheten som enligt förslaget ska utvärderas efter två år ska medge senare serveringstider i Lund och fler serveringsdagar i veckan för studentnationerna.

2022-08-29

Diarienummer

SO 2022/0118

I motionen sägs att nationerna i dagsläget får bedriva pub- och klubbverksamhet endast ett begränsat antal dagar i veckan vilket påverkar deras intäkter och verksamhet negativt. Vidare anförs att nationernas "tillståndsansökningar ofta inte beviljas". Genom att förlänga möjligheten att ha öppet för krögare och erbjuda nationer möjligheten att bedriva verksamhet flera dagar i veckan menar Socialdemokraterna att kommunen kan bidra till att skapa ett mer levande Lund och att möjliggöra ökade intäkter till studentlivet. Detta ska även öka tillgängligheten för kommunens medborgare till ett mer aktivt kvälls- och nattliv, vilket i sin tur även kan leda till att fler aktörer väljer att etablera sig i Lund.

Beredning

Socialförvaltningens tillståndsenhet har berett ärendet och sammanställt tjänsteskrivelsen med förslag till yttrande från socialnämnden.

Barnets bästa

Serveringstillstånd för alkoholserving regleras i alkohollagen som är en skyddslagstiftning. Alkohollagens höga krav för när serveringstillstånd kan beviljas syftar till att skydda medborgarna mot alkoholens skadeverkningar. Skyddet för barn och ungdomar är högt prioriterat i lagstiftningen och ska sättas före näringspolitiska intressen. Ökad tillgänglighet till alkohol genom ökat öppethållande på serveringsställen kan innebära negativa konsekvenser för barn och unga, dels genom ökad alkoholkonsumtion i familjen eller hos andra närstående vuxna, dels genom att samhällets kostnader för alkoholrelaterade skador ökar och behöver prioriteras i konkurrens med satsningar som gynnar barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Utökade serveringstider medför ökad kostnad för kommunen genom att mer tillsynsarbete behöver genomföras sena nätter. Tillsynsverksamheten finansieras i Lund fullt ut genom avgiftsuttag från tillståndshavarna enligt självkostnadsprincipen. Ökade tillsynskostnader skulle därmed innebära att kommunen behöver ta ut högre avgifter från tillståndshavarna.

Föredragning

Socialnämndens prövning av en ansökan om serveringstillstånd ska göras utifrån de begränsningar i omfattning som sökanden anger i sin ansökan. Justitieombudsmannen har uttalat att det inte är lämpligt att myndigheten ger förslag eller rekommendationer om exempelvis en annan omfattning av ett sökt tillstånd (JO:s inspektionsprotokoll dnr 8485-2021). Prövningen görs med stöd av

2022-08-29

Diarienummer

SO 2022/0118

alkohollagens regler och i enlighet med de kommunala riktlinjerna för serveringstillstånd. Normaltid för alkoholservering är enligt alkohollagen att servering av alkohol får påbörjas tidigast klockan 11:00 och ska avslutas senast klockan 01:00. Kommunen har dock möjlighet att besluta om andra serveringstider förutsatt att det inte bedöms finnas risk för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Med detta menas att hänsyn ska tas bland annat till om miljönämnden bedömer att närboende kan störas av verksamheten eller om polisen har invändningar på grund av att serveringsstället ligger i ett område som är belastat av ordningsstörningar eller missbruksproblem. Andra relevanta omständigheter som ska beaktas vid bestämmande av serveringstiderna är exempelvis närhet till skolor eller andra miljöer där barn vistas samt om det finns anmärkningar på hur serveringen bedrivs i övrigt i förhållande till alkohollagens krav på den som har serveringstillstånd.

Lunds kommuns nu gällande riktlinjer för serveringstillstånd antogs av socialnämnden 2019-09-26. Av riktlinjerna framgår att stadigvarande utökad serveringstid som längst fram till klockan 03:00 kan beviljas om Polismyndigheten inte har något att erinra, om miljönämnden bedömer att verksamheten kan bedrivas utan risk för störningar för närboende och om det inte finns några aktuella anmärkningar mot tillståndshavaren eller restaurangverksamheten.

Riktlinjerna medger därutöver även tillfälligt utökat serveringstillstånd till 04:00 vid enstaka tillfällen i samband med större fester som baler och liknande förutsatt att risk för olägenheter inte föreligger.

I dagsläget finns det 155 stadigvarande serveringstillstånd i Lunds kommun. 133 av dessa tillstånd tillhör restauranger som drivs av företagare. Resterande 22 tillstånd tillkommer studentorganisationer och av dessa tillhör 13 tillstånd studentnationer.

Bland restaurangerna har 102 verksamheter serveringstid som längst till 01:00, 16 har serveringstid till 02:00 och 15 har serveringstid till 03:00.

Gällande studenterna har Medicinska föreningen stadigvarande serveringstid till 01:00 alla dagar i veckan. Föreningen hade serveringstid till 02:00 men återkallade själva den utökade tiden eftersom de inte ansåg att de behövde tillstånd längre än till 01:00. Övriga studentorganisationer har stadigvarande serveringstillstånd till 02:00 två eller tre dagar i veckan förutom tre verksamheter inom Teknologkåren vilka har stadigvarande serveringstillstånd till 02:00 alla dagar i veckan.

2022-08-29

Diarienummer

SO 2022/0118

Ytterst få beslut om avslag gällande serveringstillstånd har fattats de senaste fem åren. Vid en kontroll av tillståndsenhetens statistik framkommer att i de ansökningsärenden om serveringstillstånd som avgjorts under perioden 1 januari 2017 till 29 augusti 2022 har utfallet blivit 18 avslag och 2 775 bifall. I ärendemängden ingår även ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd av vilka merparten söks av studentorganisationerna. Avslagsprocenten under perioden landar på under 0,64 % och har endast i ett fåtal av dessa fall handlat om serveringstider. Uppgiften i motionen om att nationernas tillståndsansökningar ofta inte beviljas är därmed felaktig.

Vad gäller restaurangbranschen är det tillståndsmyndighetens uppfattning att verksamheterna har de serveringstider som de själva önskar ha. Vid samtal med Hotell- och restaurangföreningen under sommaren 2022 har inte framkommit önskemål om senare serveringstider. Huvudargumentet för detta är att det är svårt att hitta lönsamhet i serveringsverksamhet sent om nätterna när personalkostnaderna är höga och omsättningen ofta relativt låg då berusningsnivån generellt sett redan är hög. Att företagarna är nöjda med hur serveringstillstånden hanteras i Lund framgår av att tillståndsverksamheten hade ett Nöjd Kund Index för 2021 på 91 av 100 vilket placerar Lund på en femteplats nationellt.

Gällande studentnationerna har ingen av dem ansökt om serveringstillstånd mer än tre dagar i veckan. Det finns dock inget i vare sig lagstiftning eller nuvarande riktlinjer för serveringstillstånd som stoppar dem från att ansöka och få tillstånd fler dagar i veckan om inga hinder föreligger gällande ordning eller risk för störningar av närboende. Eftersom en del studentnationer är belägna i störningskänsliga områden i centrala Lund och redan har återkommande klagomål på sig från grannarna är det dock inte alla nationer som kan få utökade serveringstillstånd om lagstiftningen ska följas. Då detta är känt i Kuratorskollegiet har nationerna som är med där kommit överens om att ingen nation för närvarande ska ha mer än tre serveringsdagar. Senast den gångna sommaren har tillståndsenheten handlagt en ansökan om stadigvarande serveringstillstånd på en nybyggd studentnation och därvid förklarat att det går bra att ansöka om tillstånd alla veckans dagar. Nationen valde ändå att enbart ansöka om serveringstillstånd tre dagar i veckan vilket också beviljades.

Studentverksamheterna gav 2021 myndighetsområdet serveringstillstånd ett Nöjd Kund Index på 94 av 100 så inte heller i denna grupp förefaller det finnas något missnöje med nuvarande tillämpning av reglerna i Lunds kommun.

Sammanfattningsvis finns det inget hinder i Lunds kommuns nuvarande riktlinjer för serveringstillstånd mot att uppnå det som

2022-08-29

Diarienummer

SO 2022/0118

beskrivs i motionen vad gäller serveringstider fram till 03:00 och vad gäller fler serveringsdagar för nationerna, utan vad som krävs är att tillståndshavarna är intresserade av utökade serveringstillstånd och ansöker om detta. I de fall förutsättningarna i alkohollagen är uppfyllda kommer ansökningarna att beviljas. Skulle lagkraven inte vara uppfyllda kommer ansökningarna att avslås eftersom Lunds kommun inte kan ha egna regler som avviker från alkohollagens bestämmelser.

Om kommunen anser att det ska gå att få stadigvarande serveringstillstånd efter klockan 03:00, även om detta för närvarande inte ser ut att efterfrågas av vare sig bransch eller studenter, behöver gällande riktlinjer för serveringstillstånd ändras. Detta är i så fall en uppgift för socialnämnden att bestämma om. En försöksverksamhet av det slag som föreslås i motionen fyller sammantaget inget syfte i tillståndsgivningen.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom: